

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-01025/20-94

ROZHODNUTÍ

Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „správní orgán“ či „Úřad“), jako příslušný správní orgán podle § 64 odst. 1 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů (dále jen „zákon č. 110/2019 Sb.“), a podle čl. 58 odst. 2 písm. i) a čl. 60 odst. 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) účinné ode dne 25. května 2018 (dále jen „nařízení (EU) 2016/679“), v řízení o přestupku vedeném podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 250/2016 Sb.“), a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl takto:

(dále též jen „obviněná“ či „obviněná společnost“),

- I. je vinna, že jako správce osobních údajů podle čl. 4 bodu 7) nařízení (EU) 2016/679 předávala osobní údaje uživatelů antivirového programu a jeho rozšíření internetových prohlížečů společnosti (dále jen „společnost“), za účelem tvorby statistické analýzy trendů, přestože k tomuto zpracování jí nesvědčil právní titul ve smyslu čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, a to nejméně od nezjištěného dne v dubnu 2019 do nezjištěného dne v červenci 2019, tedy nejméně po dobu celých dvou kalendářních měsíců,

čímž porušila základní zásadu pro zpracování osobních údajů podle čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, tedy zásadu, dle které je zpracování osobních údajů zákonné pouze pokud je splněna nejméně jedna z podmínek uvedených v tomto ustanovení,

a tím spáchala přestupek podle § 62 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/2019 Sb.,

II. je vinna, že v souvislosti s předáváním osobních údajů společnosti jako správce osobních údajů podle čl. 4 bodu 7) nařízení (EU) 2016/679 v okamžiku získání osobních údajů nedostatečně informovala subjekty údajů (uživatele antivirového programu a jeho rozšíření internetových prohlížečů) o účelech zpracování, pro které jsou osobní údaje určeny, a právním základu pro zpracování, a to nejméně od nezjištěného dne v dubnu 2019 do nezjištěného dne v červenci 2019, tedy nejméně po dobu celých dvou kalendářních měsíců,

čímž porušila povinnost podle čl. 13 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2016/679, tedy povinnost poskytnout subjektu údajů v okamžiku získání osobních údajů informace uvedené v tomto ustanovení,

a tím spáchala přestupek podle § 62 odst. 1 písm. c) zákona č. 110/2019 Sb.,

III. za což se jí v souladu s čl. 83 odst. 5 nařízení (EU) 2016/679 ukládá

pokuta ve výši 351.000.000 Kč

(slovy tři sta padesát jeden milion korun českých)

IV. a dále podle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. povinnost nahradit **náklady řízení ve výši 1.000 Kč,**

V. obojí splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bezhotovostním převodem na účet Úřadu vedený u ČNB, č. ú. 19-5825001/0710, variabilní symbol IČO obviněné, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

I. Aplikovatelný právní rámec

K aplikaci právních předpisů je nezbytné uvést, že dne 24. dubna 2019 nabyl účinnosti zákon č. 110/2019 Sb., který navazuje na přímo použitelný předpis Evropské unie, tj. nařízení (EU) 2016/679. Vzhledem ke skutečnosti, že v průběhu páchaní protiprávního jednání obviněné došlo ke změně právní úpravy, musel správní orgán s ohledem na trvajícím charakter porušení specifikovaných ve výrocích tohoto rozhodnutí posuzovat ve smyslu § 2 odst. 4 písm. c) zákona č. 250/2016 Sb. odpovědnost obviněné za její protiprávní jednání dle právní úpravy účinné v době, kdy došlo k odstranění protiprávního stavu. Je přitom zjevné, že předmětné jednání obviněné trvalo nejméně do července 2019, kdy obviněná zavedla přímý souhlas se zpracováním osobních údajů uživatelů pro účely statistické analýzy trendů a přepracovala své zásady ochrany soukromí. Správní orgán tedy posuzoval jednání obviněné podle zákona č. 110/2019 Sb.

II. Vymezení věci

Řízení pro podezření ze spáchání přestupku dle § 62 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 110/2019 Sb., spočívajícího v předávání údajů o uživatelích antivirového programu

a jeho rozšíření internetových prohlížečů (dále též jen „antivirový program [REDAKCE]“, zejména pak údajů o chování těchto uživatelů při užívání osobního počítače a internetu, novému (ve smyslu dalšímu) správci podle čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679 bez právního důvodu a porušování informační povinnosti dle článku 13 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, bylo zahájeno oznámením Úřadu doručeným obviněné společnosti, dne 27. února 2020.

III. Podklady pro rozhodnutí

Podkladem pro zahájení řízení byl spisový materiál shromážděný Úřadem na základě podnětu doručeného Úřadu dne 22. února 2020 a dále skutečnosti zjištěné v rámci kontroly sp. zn. UOOU-07166/18 vedené inspektorkou Úřadu JUDr. Jiřinou Rippelovou u obviněné ve dnech 2. července 2018 až 19. března 2019, včetně vyřízení námitek předsedkyně Úřadu čj. UOOU-07166/18-53 ze dne 4. června 2019, a dále spis čj. UOOU-01733/19, v rámci kterého bylo mimo správní řízení řešeno přijetí nápravných opatření obviněnou.

IV. Stanovisko obviněné k procesním podmínkám řízení

Obviněná společnost v reakci na oznámení o zahájení řízení doručila Úřadu dne 14. dubna 2020 své stanovisko ve věci. Společnost se vyjádřila, že s obviněními nesouhlasí a odmítá je jako právně nepodložená a bez opory ve shromážděných důkazech, přičemž navrhla, aby Úřad ve věci za účelem řádného zjištění skutkového stavu nařídil ústní jednání. Obviněná zároveň uvedla, že dle jejího názoru se předmět řízení o přestupku zcela překrývá s předmětem kontroly vedené inspektorkou Úřadu JUDr. Jiřinou Rippelovou pod sp. zn. UOOU-07166/18, zaměřené na dodržování povinností stanovených v nařízení (EU) 2016/679 v souvislosti se zpracováním osobních údajů uživatelů antivirového programu [REDAKCE], když v návaznosti na tuto kontrolu byla dne 12. června 2019 zaslána obviněné výzva před zahájením správního řízení čj. UOOU-01733/19-5, v níž byla vyzvána ke sdělení, zda na základě provedené kontroly a jejích závěrů přijala opatření k odstranění zjištěných nedostatků, a v níž bylo uvedeno, že dobrovolným provedením nápravy zjištěných nedostatků lze předejít správnímu řízení ve věci uložení opatření k odstranění nedostatků.

Obviněná na podkladě této výzvy inspektorky předložila čtyři vyjádření spolu s návrhy opatření v oblasti ochrany osobních údajů, a následně další vyjádření k žádosti Úřadu o součinnost ze dne 26. února 2020 čj. UOOU-01733/19-18. Obviněná společnost se domnívá, že Úřad svým postupem od června 2019, kdy ji prostřednictvím inspektorky vyzval k odstranění nedostatků a přijetí nápravných opatření, jakož i navazujícími žádostmi o součinnost, vyvolává legitimní očekávání, že pokud společnost dobrovolně přijme nápravná opatření a ta budou Úřadem akceptována jako dostatečná, bude věc odložena způsobem předjímaným v § 65 zákona č. 110/2019 Sb., tj. aniž by bylo zahájeno správní řízení o přestupku.

Obviněná rovněž namítla překážku litispendence, kdy dle jejího názoru je samotný spis sp. zn. UOOU-01733/19 veden jako „správní řízení“, a předmět tohoto „řízení“ v sobě již zahrnuje předmět řízení o přestupku.

Obviněná k této argumentaci následně v návrhu na doplnění dokazování ze dne 9. října 2020 doplnila, že vzhledem k úřednímu záznamu o nezahájení řízení o uložení opatření k odstranění zjištěných nedostatků čj. UOOU-01733/19-31 ze dne 18. září 2020, kdy inspektorka Úřadu po provedené kontrole vzhledem k opatřením přijatým společností nepovažovala za důvodné zahájit s obviněnou řízení o uložení nápravných opatření, existuje s ohledem na „zásadu legitimního očekávání“ zákonný důvod pro zastavení řízení o přestupku, případně pro neuložení sankce.

Obdobně obviněná argumentovala v podání označeném jako „Závěrečné vyjádření“ ze dne 31. května 2021, čj. UOOU-01025/20-72 (dále jen „Závěrečné vyjádření“) a v podání označeném jako „Doplňující vyjádření“ ze dne 23. února 2022, čj. UOOU-01025/20-93 (dále jen „Doplňující vyjádření“), přičemž uvedla, že „je nesporné, že nastala překážka *res iudicata*, neboť Úřad jednou provždy v rámci kontroly, sp. zn. UOOU-07166/18, a navazující výzvy před zahájením správního řízení, sp. zn. UOOU-01733/19, uzavřel, že jemu předložené zásady použití souhlasu, balanční testy a další dokumenty vztahující se ke zpracování osobních údajů za účelem analýzy třetích stran jsou v souladu s GDPR, a Úřad, vědom si všech okolností zpracování, včetně všech relevantních skutečností z období červenec až prosinec 2019, které jsou nyní předmětem řízení o přestupku, se rozhodl další správní řízení v této věci nezahájit, v důsledku čehož byla v projednávané věci založena překážka věci rozhodnuté (*res iudicata*).“ K tomuto dále obviněná v Závěrečném vyjádření i v Doplňujícím vyjádření doplnila, že „Za daného stavu věci, kdy o klíčové právní otázce bylo rozhodnuto Úřadem již v jiném typu řízení, je řízení o přestupku bezpředmětné, neboť nemůže skončit jiným právním závěrem než, že společnost [redacted] neporušila své právní povinnosti vyplývající z GDPR, jak bylo konstatováno Úřadem v návaznosti na výzvu před zahájením správního řízení, sp. zn. UOOU-01733/19, a tudíž se nemohla dopustit vytýkaného přestupku. Jestliže by se společnost [redacted] dopustila přestupku, musel by se jí Úřad zabývat v rámci správního řízení navazujícím na proběhlou kontrolu, sp. zn. UOOU-07166/18, což se nestalo. Rozhodnutí ohledně toho, zda po ukončení kontroly zahájit správní řízení ve věci případných zjištěných nedostatků, včetně skutečností, které jsou předmětem řízení o přestupku a které byly Úřadu již v rámci kontroly známy, totiž již Úřad v rámci postupu v návaznosti na výzvu před zahájením správního řízení, sp. zn. UOOU-01733/19, učinil, když se rozhodl další správní řízení ve věci těchto zjištění a souvisejících skutečností, včetně všech relevantních skutečností z období červenec až prosinec 2019, které jsou nyní předmětem řízení o přestupku, nezahajovat, čímž vytvořil pro jakákoli další správní řízení v této věci, včetně řízení o přestupku, překážku věci rozhodnuté (*res iudicata*). Úřad je proto nyní povinen postupovat vůči společnosti [redacted] v souladu se zásadou předvídatelnosti (legitimního očekávání), zásadou *res iudicata*, a řízení o přestupku tak zastavit.“

K tomuto správní orgán nejprve obecně uvádí, že výkon kontroly dle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, a správní řízení o přestupku jsou dva zcela samostatné instituty, které sledují odlišný účel. Cílem kontroly je zjistit skutečný stav věci, tj. reálné plnění právních povinností. Na základě kontrolních zjištění je pak možné uložit opatření k nápravě nedostatků zjištěných při kontrole za účelem napravení nebo odstranění zjištěného protiprávního stavu (přičemž nesplnění těchto opatření může být znakem samostatné skutkové podstaty přestupku). Proces kontroly a na něj navazující ukládání opatření k nápravě však nelze zaměňovat ani spojovat s uplatňováním odpovědnosti za přestupek, neboť cílem těchto opatření není trestat, ale ověřit, případně zajistit soulad jednání kontrolovaných osob se zákonem.

Naopak cílem správního trestání je uložit správní trest za přestupek, a tím potrestat pachatele a odradit ho od dalšího porušování právních povinností.

Z uvedeného tak vyplývá, že je možné zároveň (tj. vedle sebe) uložit ve správním řízení opatření k nápravě za porušení povinnosti zjištěné při výkonu kontroly, a zároveň lze za takové porušení povinnosti uložit v (samostatném) řízení o přestupku pokutu, pokud je porušení této povinnosti znakem skutkové podstaty přestupku. Nejedná se tedy o porušení zásady *ne bis in idem*, neboť opatření k nápravě nedostatků a správní trest za přestupek sledují odlišný cíl a jedná se tak o dvě zcela samostatná řízení, která se svým předmětem nijak nekryjí.

Správní orgán zároveň odmítá argumentaci obviněné, že by se předmět kontroly vedené Úřadem pod sp. zn. UOOU-07166/18 překrýval s předmětem tohoto řízení o přestupku, neboť z protokolu o kontrole ze dne 19. března 2019 čj. UOOU-07166/18-46 vyplývá, že předmětem kontroly bylo dodržování povinností stanovených nařízením (EU) 2016/679 v souvislosti se zpracováním osobních údajů zákazníků obviněné společnosti se zaměřením na úroveň ochrany soukromí uživatelů bezplatné verze antivirového softwaru ve srovnání s platícími zákazníky, přičemž účelem této kontroly nebylo přesně popsat technickou stránku a funkčnost antivirového softwaru, ale definovat povahu údajů, které jsou v souvislosti s jeho instalací a využíváním zpracovávány. Kontrolováno bylo plnění povinnosti správce doložit dodržení souladu svých postupů se základními zásadami zpracování osobních údajů ve smyslu čl. 5 odst. 2 nařízení (EU) 2016/679 a plnění povinnosti správce přijmout vhodná technická a organizační opatření, aby zajistil a byl schopen doložit, že zpracování je prováděno ve smyslu čl. 24 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 v souladu s tímto nařízením. Samotným plněním základních zásad zpracování osobních údajů vyjádřených v čl. 5 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 ani dalšími povinnostmi vyplývajícími z tohoto nařízení se tak kontrola přímo nezabývala. S ohledem na výsledky kontroly již naopak nebylo účelné hodnotit plnění dalších jednotlivých povinností, které obviněné společnosti jako správci osobních údajů uživatelů antivirového programu vznikají. S tímto závěrem se ztotožnila i předsedkyně Úřadu v rámci vyřízení námitek proti kontrolním zjištěním čj. UOOU-07166/18-53 ze dne 4. června 2019, když shledala, že kontrola se samotným plněním základních zásad zpracování osobních údajů vyjádřených v čl. 5 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 přímo nezabývala. Kontrolním zjištěním č. 3 tak bylo konstatováno „pouze“ porušení čl. 24 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, tedy porušení povinnosti správce zavést vhodná technická a organizační opatření, aby zajistil a byl schopen doložit, že zpracování je prováděno v souladu s tímto nařízením.

Již z tohoto je zjevné, že zasláním výzvy před zahájením správního řízení ze dne 12. června 2019, čj. UOOU-01733/19-5, Úřad nemohl v konkrétním případě vytvořit legitimní očekávání, že pokud společnost dobrovolně přijme nápravná opatření a ta budou akceptována jako dostatečná, lze tím předejít odlišnému správnímu řízení ve věci uložení sankce za spáchaný přestupek. Naopak, z výslovné formulace předmětné výzvy jednoznačně vyplývá, že dobrovolným provedením nápravy zjištěných nedostatků lze předejít správnímu řízení ve věci uložení opatření k nápravě nedostatků, tedy v návaznosti na provedenou kontrolu a jí zjištěné porušení čl. 24 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679. Správní orgán proto nemůže souhlasit s názorem obviněné, že by vedením správního řízení o přestupku postupoval v rozporu se zásadou předvídatelnosti. Takto koncipované pojetí „legitimního očekávání“ se navíc pojmově vymyká klasické definici ve smyslu ochrany očekávání určitého

postupu správního orgánu, které tento orgán svými předchozími jednoznačnými autoritativními akty v adresátu veřejné moci vyvolal nebo v němž adresáta utvrzoval a podle něhož adresát veřejné moci následně jednal, resp. přizpůsobil mu své jednání. Na právně relevantní postup správního orgánu (typicky setrvalou rozhodovací praxi v určité otázce) musí zároveň navazovat vědomé přizpůsobení se tomuto postupu ze strany adresáta veřejné moci. Teprve následný postih za praxi, kterou správní orgán tímto způsobem založil či dlouhodobě usměrňoval, by se mohl jevit jako překvapivý.

K názoru obviněné, že „o klíčové právní otázce bylo rozhodnuto Úřadem již v jiném typu řízení,“ Úřad uvádí, že výzvu ze dne 12. června 2019 čj. UOOU-01733/19-5 není v žádném případě možné považovat za rozhodnutí, které by zakládalo překážku věci rozhodnuté, resp. není možné jej vůbec považovat za rozhodnutí ve smyslu § 67 odst. 1 správního řádu. Předmětná výzva totiž nezakládala, neměnila nebo nerušila práva či povinnosti určité osoby, ani neprohlašovala, že určitá osoba taková práva či povinnosti má či nemá, jak zní definice rozhodnutí dle § 67 odst. 1 správního řádu. K tvrzené překážce rei iudicate dále Úřad uvádí, že ve smyslu § 77 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., je takovým rozhodnutím, které představuje překážku řízení, výslovně „rozhodnutí o tom, že se skutek nestal, nespáchal jej obviněný, spáchání skutku se nepodařilo obviněnému prokázat nebo že skutek je trestným činem nebo totožným přestupkem nebo není přestupkem, trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno, trestní stíhání bylo zastaveno na základě schválení narovnání, bylo podmíněně odloženo podání návrhu na potrestání nebo bylo odstoupeno od trestního stíhání mladistvého.“ Z citovaného je tedy zcela zřejmé, že uvedená výzva překážku řízení ve smyslu § 77 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb. nepředstavuje.

Obviněná též v návrhu na doplnění dokazování ze dne 9. října 2020 odkázala na úřední záznam inspektorky Úřadu JUDr. Jiřiny Rippelové o zahájení řízení o uložení opatření k odstranění zjištěných nedostatků čj. UOOU-01733/19-31 ze dne 18. září 2020. Obviněná uvedla, že z předmětného záznamu inspektorky vyplývá, že jako správce zajistila a byla schopna doložit, že zpracování osobních údajů je prováděno v souladu s čl. 24 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, když před zahájením řízení o uložení opatření k nápravě přijala vhodná technická a organizační opatření. V návaznosti na uvedené inspektorka Úřadu JUDr. Jiřina Rippelová nepovažovala za důvodné zahájit s obviněnou správní řízení v této věci, když v záznamu zároveň uvedla, že obviněná „...povinnosti uložené jí, jako správci osobních údajů čl. 24 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 postupně přijala a zapracovala do své činnosti, a to v oblasti vyhodnocení zásahu do práv subjektů údajů v případě, kdy je právním titulem pro některý z jejich účelů zpracování oprávněný zájem správce osobních údajů, a to za účelem marketingu samotného, tak za účelem marketingu a analýzy třetích stran,...“. K tomuto správní orgán uvádí, že uvedenou argumentaci obviněné neshledal relevantní, když tato u účelů zpracování opomíjí dovětek inspektorky „za účelem vývoje antivirového SW“. Z tohoto dovětku vyplývá, že vyjádření inspektorky v předmětném záznamu se netýká předmětu správního řízení vedeného s obviněnou.

Obviněná se v návrhu na doplnění dokazování ze dne 9. října 2020 zároveň vyjádřila, že vzhledem k dobrovolně přijatým nápravným opatřením (přičemž zastavení zpracování za účelem statistické analýzy trendů bylo rovněž předmětem dobrovolně přijatých opatření), která byla akceptována jako dostatečná, by mělo být stávající řízení o přestupku zastaveno, případně by Úřad měl rozhodnout o neuložení sankce. Úřad však, jak již bylo výše podrobně rozvedeno, nadále zastává názor, že řízení o přestupku je od případného řízení o uložení

opatření k nápravě nedostatků navazujícího na kontrolu zcela nezávislé, a inspektorkou zvolený postup, když obviněná byla dána možnost napravit kontrolou zjištěné porušení povinností dobrovolně a tím předejít správnímu řízení ve věci uložení opatření k odstranění nedostatků, není z hlediska zahájení řízení o přestupku pro správní orgán významný.

V. Procesní postup ve věci

Vzhledem k výše uvedenému, kdy Úřad ve věci neshledal důvody pro zastavení řízení o přestupku tak, jak obviněná navrhovala, nařídil na žádost obviněné ústní jednání, které proběhlo v budově Úřadu dne 28. května 2020.

V rámci tohoto jednání bylo vyhověno žádosti obviněné, že obviněná do jednoho měsíce od proběhlého jednání písemně doplní a blíže vysvětlí předestřené otázky tak, aby byly v rámci řízení řádně zjištěny všechny rozhodné skutečnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch obviněné. Společnost takto učinila svým doplňujícím stanoviskem ze dne 29. června 2020, přičemž podle názoru správního orgánu byly tímto shromážděny dostatečné podklady potřebné pro vydání rozhodnutí.

Obviněná v rámci vyjádření ze dne 17. prosince 2020 požádala o další ústní jednání. Tato žádost byla usnesením Úřadu čj. UOOU-01025/20-43 ze dne 22. ledna 2021 zamítnuta. Obviněná podala proti tomuto usnesení dne 8. února 2021 rozklad, který byl rozhodnutím předsedy Úřadu zamítnut (rozhodnutí o rozkladu čj. UOOU-01025/20-81 ze dne 27. srpna 2021).

Obviněná žádostmi ze dne 11. února 2021 a 24. března 2021 požádala o nahlédnutí do spisu, včetně „záznamů z mezinárodní spolupráce“. Usnesením ze dne 23. dubna 2021 (čj. UOOU-1025/20-61) Úřad nevyhověl části žádosti o nahlížení do spisu týkající se „záznamů z mechanismu spolupráce podle čl. 60 nařízení (EU) 2016/679. Obviněná proti tomuto usnesení podala dne 11. května 2021 rozklad, který byl rozhodnutím předsedy Úřadu zamítnut (rozhodnutí o rozkladu čj. UOOU-01025/20-82 ze dne 27. srpna 2021).

Obviněné byla v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu dána možnost, aby se před vydáním rozhodnutí ve věci vyjádřila k podkladům pro rozhodnutí, a to oznámením ze dne 29. dubna 2021. Obviněná svého práva využila a dne 17. května 2021 nahlédla do spisu.

Postupem dle čl. 60 odst. 3 nařízení (EU) 2016/679 Úřad dotčeným dozorovým úřadům dne 31. října 2021 předložil návrh rozhodnutí, k němuž nebyly vzneseny relevantní a odůvodněné námitky ve smyslu čl. 60 odst. 4, přičemž tak nastaly účinky předvídané čl. 60 odst. 6 nařízení (EU) 2016/679. Pro úplnost se dodává, že návrh rozhodnutí byl dotčeným dozorovým úřadům poprvé předložen již dne 31. srpna 2020, tato procedura však nebyla z rozhodnutí správního orgánu I. stupně dokončena a návrh se nestal závazným.

Dne 3. ledna 2022 zaslal Úřad obviněné zpřesnění právní kvalifikace skutku ve smyslu § 78 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb. V návaznosti na to obdržel Úřad žádost obviněné, aby jí určil lhůtu třiceti dnů k vyjádření se ke změněnému obvinění, vznesení návrhů důkazů a uplatnění dalších práv. Usnesením ze dne 18. ledna 2022 Úřad návrhu vyhověl.

Dne 23. února 2022 obviněná zaslala Úřadu podání označené jako Doplňující vyjádření, které však neobsahovalo žádné nové skutečnosti či dříve neuváděná tvrzení.

VI. Učiněná skutková zjištění a jejich hodnocení ve vztahu k nařízení (EU) 2016/679

Dle čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679 je správcem fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který sám nebo společně s jinými určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů. Obviněná společnost v souvislosti s poskytováním antivirového softwaru shromažďuje a dále zpracovává údaje o platících i neplatících uživateli tohoto produktu, které je nutno, jak je uvedeno níže, považovat za osobní údaje. Obviněná tím, že definovala postupy pro instalaci a další využívání a fungování antivirového softwaru, současně určila účel i prostředky zpracování osobních údajů.

Ze spisového materiálu (z protokolu o kontrole ze dne 19. března 2019, čj. UOOU-07166/18-46) je zřejmé, že obviněná společnost v rámci své podnikatelské činnosti při procesu instalace antivirového programu a jeho následném využívání zpracovává údaje o uživateli, které jsou osobními údaji ve smyslu čl. 4 bodu 1 nařízení (EU) 2016/679 (jejichž rozsah je uveden níže), tedy informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě (dále jen „subjekt údajů“); identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména (nikoliv však výlučně) odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby.

Z protokolu o kontrole ze dne 19. března 2019, čj. UOOU-07166/18-46 vyplývá, že „každé instalaci antivirového softwaru obviněná přiřadí tzv. Device ID neboli identifikátor zařízení, na které se antivirový program instaluje (stahuje). Device ID je odvozen z technických parametrů zařízení (např. typ procesoru, grafické karty nebo základní desky). Dále je instalaci přiřazen náhodně vygenerovaný alfanumerický kód tzv. Installation ID. Installation ID je přiděleno každé jednotlivé instalaci antivirového softwaru. Pokud je např. antivirový software na témže zařízení odinstalován a znovu nainstalován, každá z těchto instalací proběhne pod shodným Device ID, ale bude mít přiřazeno jiné Installation ID. (...) Dále je pro instalaci antivirového softwaru zapotřebí znát adresu internetového protokolu (IP adresu) daného zařízení. IP adresa se dá obecně definovat jako řada binárních čísel, která je přiřazena konkrétnímu zařízení, pro jeho jednoznačnou identifikaci při komunikaci v počítačové síti.“ Obviněná „za účelem instalace antivirového SW nezbytně potřebuje znát IP adresu daného zařízení.“ Na základě tohoto identifikátoru obviněná společnost určí, na jaké zařízení bude software instalován (tj. kde je dané zařízení umístěno) a v jaké jazykové verzi. Obviněná uchovává IP adresu zařízení po omezenou dobu a následně tento údaj pseudonymizuje pomocí hašování, případně nahradí méně specifickými informacemi o lokaci, jako například město a země. K této transformaci dochází „rámcově po jednom měsíci, resp. po 60 dnech (informace uvedené ve vyjádření kontrolovaného [obviněné] se v tomto směru liší)“. Uživatelé placené i bezplatné verze antivirového softwaru mají v rámci nastavení (Privacy Settings) možnost zvolit, zda jejich zařízení zašle vzorek detekovaného malware do virové databáze obviněné společnosti, a zda mohou být informace získané z jejich zařízení analyzovány i třetími stranami, s nimiž obviněná spolupracuje.

K posouzení, zda obviněná zpracovává osobní údaje uživatelů antivirového softwaru , je pak nejprve nezbytné vyhodnotit, zda lze shromažďované informace přiřadit k identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě. Identifikovanou je taková fyzická osoba, jejíž identitu lze na základě shromážděných informací přímo určit (tj. je k dispozici jedinečný identifikátor, jako např. rodné číslo, anebo jedinečná kombinace identifikátorů, např. jméno, příjmení, adresa). Identifikovatelnou je pak ta fyzická osoba, u které shromážděné informace samy o sobě k přímému určení totožnosti nevedou, avšak na jejich základě (s využitím dalších dostupných informací a prostředků) je možné totožnost osoby určit. Jednoznačným určením fyzické osoby se přitom nerozumí pouze občanskoprávní identita fyzické osoby, zejména v prostředí internetu může v určitých případech postačovat jednoznačná individualizace uživatele na základě určitého prvku.

Pro posouzení povahy informací, které obviněná v souvislosti s poskytováním služby v podobě antivirového softwaru shromažďuje a dále využívá, je nezbytné zdůraznit, že v čl. 4 bodě 1) nařízení (EU) 2016/679 se výslovně uvádí, že fyzická osoba je identifikovatelná například odkazem na síťový identifikátor. Ačkoli je IP adresa jako síťový identifikátor primárně technickým údajem zařízení, je zpravidla nezbytné ji považovat za osobní údaj, a to zejména je-li pravděpodobné, že dané zařízení je ve vlastnictví konkrétní fyzické osoby. V případě, že určitá IP adresa sama o sobě neposkytuje trvalou identifikaci zařízení připojeného k síti, je v souladu s recitálem 26 nařízení (EU) 2016/679 nutno vzít v úvahu všechny rozumně předpokladatelné prostředky použitelné správcem či třetí osobou. IP adresa tedy je osobním údajem pro každého, kdo má či může reálně předpokládat, že existuje legální a reálná možnost jejího přiřazení ke konkrétním osobám, a to bez ohledu na to, kým je takové přiřazení provedeno. Není tedy rozhodující, zda je tato identifikovatelnost přímá, tj. že správce spojení údajů provede sám na základě informací, kterými disponuje nebo které může získat, nebo nepřímá, tj. že pro ztotožnění osoby je nutno využít součinnosti více subjektů.

Jak je pak uvedeno výše, uživatelé antivirového softwaru byli identifikovatelní jedinečným Device ID, které bylo neměnné například i při reinstalaci tohoto softwaru. Fyzické osoby tedy byli identifikovatelné a veškeré údaje o nich shromážděné k ní byly přiřaditelné.

O takto identifikovatelných subjektech údajů pak obviněná shromažďovala osobní údaje v rozsahu popsaném například v balančních testech přiložených k jejímu vyjádření ze dne 5. srpna 2019, čj. UOOU-01733/19-7, či ve vyjádření obviněné ze dne 1. srpna 2018, čj. UOOU-07166/18-12. Tento rozsah zahrnoval především historii prohlížení internetu subjekty údajů (tj. *"historii URL, které byly ze zařízení vyhledávány"*), Device ID, Installation ID (GUID), údaje o hardwaru či softwaru systému, na kterém byl antivirový program nainstalován, či *„informace o aplikacích, které na zařízení běží, informace týkající se souborů a příloh uložených na zařízení“* (obě citace pocházejí ze zmíněného vyjádření obviněné ze dne 1. srpna 2018). K historii prohlížení internetu subjekty údajů lze pro úplnost uvést, že se zjevně jednalo o kompletní historii prohlížení.

V této souvislosti pak Úřad shrnuje, že obviněná byla v postavení správce osobních údajů ve smyslu čl. 4 odst. 7 nařízení (EU) 2016/679 a shromažďovala osobní údaje o identifikovatelných fyzických osobách ve smyslu tohoto nařízení.

Jak dále vyplývá ze spisového materiálu, obviněná společnost předávala shromážděné osobní údaje společnosti [REDACTED]. To předně vyplývá ze smlouvy o poskytnutí licence k údajům uzavřené mezi obviněnou a společností [REDACTED] dne 30. srpna 2014.

Vztah obviněné společnosti a společnosti [REDACTED] byl následně upraven smlouvou nazvanou „Objednávka údajů“ („Data Order Form“), jejíž účinnost byla smluvními stranami stanovena na dobu od 1. ledna 2019 do 31. prosince 2028 (podepsaná oběma stranami dne 30. srpna 2019), a která tvoří součást spisu a byla přílohou vyjádření obviněné ze dne 14. dubna 2020. Obviněná pak v průběhu správního řízení konstantně vysvětlovala toto předávání tak, že bylo prováděno za účelem statistické analýzy trendů.

V Objednávce údajů je v bodě 1.7. Přílohy B nazvané „Změněná a doplněná smlouva o poskytnutí licence k údajům“ výslovně uvedeno: „Společnosti [REDACTED] a [REDACTED] uznávají, že Údaje mohou zahrnovat osobní údaje, jak je tento pojem definován příslušnými právními předpisy („Osobní údaje“). V rozsahu, v němž Údaje obsahují osobní údaje, strany provedly analýzy charakteru užívání Údajů na základě Smlouvy a stanovily, že společnost [REDACTED] disponuje diskreční pravomocí stanovit své užívání Údajů v souladu s touto Smlouvou, a tudíž je Správcem údajů“. Způsob, jímž smluvní strany řeší otázku ochrany osobních údajů, je v rámci Přílohy B, obsažen v čl. 3 Odstranění přímých identifikátorů. V bodě 3.1. je uvedeno, že „společnost [REDACTED] vynaloží komerčně přiměřené odborné úsilí, aby odstranila všechny přímé identifikátory ze surových údajů předtím, než [REDACTED] doručí údaje společnosti [REDACTED]. Přímými identifikátory jsou zejména jméno, e-mailová adresa, telefonní číslo, fyzická adresa, IP adresa a národní identifikační číslo.“ Současně obsahuje bod 3.1. ujednání, že společnost [REDACTED] uděluje obviněné licenci k užívání „veškerého know-how, technologií a jiných práv z duševního vlastnictví společnosti [REDACTED] souvisejících s odstraňováním přímé identifikace nebo s anonymizací údajů“, a to „k jakémukoli způsobu užívání za účelem odstranění přímých identifikátorů ze surových dat“. Dále si zde smluvní strany ujednaly též postup pro případ, že v předávaných údajích zůstane neodstraněný „jakýkoli přímý identifikátor obsažený v údajích“. V takovéto situaci se společnost [REDACTED] zavazuje tuto skutečnost oznámit obviněné společnosti a předané údaje s přímými identifikátory zničit. Zároveň je třeba zmínit rovněž ujednání smluvních stran, že „pokud společnost [REDACTED] obdrží jakékoliv přímé údaje, které nechce, neprodleně tuto skutečnost oznámí společnosti [REDACTED] a společnost [REDACTED] okamžitě prověří Datový feed“.

Z přílohy A téhož dokumentu označené „Popis údajů“ vyplývá, že obviněná společnost a společnost [REDACTED] rozlišují předávané údaje na „Stávající údaje“ a „Budoucí údaje“, přičemž Stávající údaje mají představovat „veškeré anonymizované údaje o užívání poskytnuté společnosti [REDACTED] v Den účinnosti (1. 1. 2019), které společnost [REDACTED] shromáždila prostřednictvím níže uvedených počítačových programů, mobilních aplikací, služeb nebo jejich funkcí“. Přestože tyto „Stávající údaje“ jsou označeny jako „anonymizované“, stanoví příloha A ve svém čl. 3 postup sloužící k přiřazení specifického identifikačního čísla k údajům. Podle tohoto ujednání „společnost [REDACTED] poskytne společnosti [REDACTED] v rámci Stávajících údajů své generické identifikační číslo uživatele [„GUID“]. Společnost [REDACTED] zajistí, aby GUID byl nahrazen jiným jedinečným identifikátorem vytvořeným a přiřazeným k příslušným údajům ze strany společnosti [REDACTED] [„JID“], než bude možné použít Stávající údaje v produkčním prostředí společnosti [REDACTED], přičemž následně společnost [REDACTED] zničí každé GUID, jakmile pro ně bude vytvořeno JID. Společnost [REDACTED] nesmí používat GUID k žádnému jinému účelu, než k přiřazení

správného JID k relevantním údajům a ke kontrole zda byl příslušným údajům přiřazen správný JID.“ Dále čl. 3 přílohy A obsahuje výčet opatření, které bude společnost [REDACTED] dodržovat ve vztahu ke GUID (tedy že nezahrne GUID do souboru údajů používaných společností [REDACTED] pro analytické produkty a služby, neposkytne přístup ke GUID třetím osobám, nesdělí nikdy nikomu – ani obviněné společnosti, jak JID nahrazuje GUID, tak aby se zabránilo reverznímu inženýringu z JID zpět na původní GUID apod.)

Pro úplnost je třeba uvést, že „*Budoucí údaje*“ jsou v čl. 2 Přílohy A vymezeny jako „(i) *jakékoli údaje, které společnost [REDACTED] shromažďuje ke Dni účinnosti, avšak které nespadají pod definici Stávajících údajů a (ii) jakékoli nové údaje nebo nové soubory údajů, které společnost [REDACTED] počne shromažďovat po Dni účinnosti, avšak v každém případě mimo jakýchkoliv přímo identifikovatelných informací anebo osobních údajů (jak jsou tyto definovány příslušnými právními předpisy), k nimž dle příslušných právních předpisů nelze poskytnout licenci.“*

V této souvislosti pak je třeba konstatovat, že obviněná předávala společnosti [REDACTED] osobní údaje ve smyslu čl. 4 bodu 1) nařízení (EU) 2016/679. Tento závěr plyne z citovaných dokumentů, kdy údaje spadající jak pod definici „Stávajících údajů“ tak „Budoucích údajů“ byly „veškeré“ či „jakékoliv“ údaje shromažďované obviněnou (pro úplnost se připomíná, že tyto osobní údaje zahrnovaly i historii prohlížení internetu subjekty údajů). Skutečnost, že obviněná shromažďovala osobní údaje, je doložena výše. Uvedenému závěru, tedy že obviněná společnost předávala společnosti [REDACTED] osobní údaje, nasvědčuje i výše citované smluvní ujednání mezi obviněnou společností a společností [REDACTED] obsažené v bodě 1.7. Přílohy B Objednávky údajů je nazvané „*Změněná a doplněná smlouva o poskytnutí licence k údajům*“ v němž obě strany uznávají, že předávané údaje „*mohou zahrnovat osobní údaje, jak je tento pojem definován příslušnými právními předpisy, s tím, že ve vztahu k těmto (předaným) osobním údajům společnost [REDACTED] disponuje diskreční pravomocí stanovit své užívání Údajů v souladu s touto Smlouvou, a tudíž je Správcem údajů*“ (jakkoliv se tato definice vztahovala k popisu „Stávajících údajů“).

Jakkoliv pak obviněná v průběhu správního řízení tvrdila (např. v Závěrečném vyjádření [str. 3 v bod 5 (ii)] resp. Doplnujícím vyjádření [str. 3 bod 6]), že provedla anonymizaci osobních údajů, anonymizaci zjevně chápe pouze jako proces odstranění přímých identifikátorů (jméno, e-mailová adresa, telefonní číslo, fyzická adresa, IP adresa a národní identifikační číslo) a jejich případné nahrazení generickým identifikačním číslem či jiným (náhodně generovaným) identifikátorem. Osobní údaje shromažďované obviněnou však zahrnovaly, jak je uvedeno výše, historii prohlížení, tedy unikátní soubor aktivit konkrétních uživatelů v prostředí internetu. Je třeba připomenout, že identifikace určité osoby může proběhnout i bez konkrétního identifikátoru (který obviněná označuje jako „přímý identifikátor“), ale odkazem na jeden nebo více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby. Společenská, resp. sociální identita přitom představuje soubor chování daného jedince, jinými slovy historie prohlížení internetu tímto jedincem. Unikátní soubor informací o chování konkrétní fyzické osoby v prostředí internetu tedy definuje její sociální identitu v tomto prostředí, která bezesporu může vést ke zjištění osobní identity daného uživatele. Odstranění přímých identifikátorů je pak v předmětné věci bez relevance, neboť v daném případě veškerá historie prohlížení internetu subjekty údajů představuje z uvedených důvodů osobní údaje ve smyslu nařízení (EU) 2016/679.

K tvrzením obviněné, že společnosti [redacted] předávala údaje anonymizované, resp. údaje po oddělení „přímých identifikátorů“ [např. Závěrečné vyjádření, bod 5 (iv)], lze doplnit, že sama obviněná uvádí, že „v případě statistické analýzy trendů společnost [redacted] zavedla interní bezpečnostní opatření pro oddělení pracovních rolí tak, aby např. zaměstnanec pověřený statistickou analýzou trendů neměl přístup k přímým identifikátorům zpracovávaným za jiným účelem. Tato opatření zejména zajišťují, aby osobní údaje nebyly zpřístupněny více osobám, než je nezbytně nutné.“ (citace Závěrečného vyjádření, čj. UOOU-01025/20-72, str. 3 bod 5 (v) a Doplnujícího vyjádření [str. 4 bod 7, písm. f.]). Z uvedeného je zřejmé, že si sama obviněná společnost byla vědoma, že s osobními údaji nakládala, přičemž lze v této souvislosti mít maximálně za to, že se jednalo o údaje (po oddělení přímých identifikátorů) za pseudonymizované.

K tomu je nutné doplnit, že obviněná společnost a společnost [redacted] jsou společností propojené, tj. součástí jednoho koncernu, jak vyplývá mimo jiné např. ze Zprávy o vztazích [redacted]. V daném případě pak nelze již jen z tohoto důvodu hovořit o anonymních údajích, když alespoň jedna část koncernu disponuje údaji, na základě kterých jsou subjekty údajů identifikovatelné (v tomto případě takovými údaji disponuje obviněná společnost v podobě přímých identifikátorů). Jinými slovy nelze hovořit o anonymních údajích, pokud v celkovém rámci zpracování (tj. také předávání) osobních údajů jsou některé sady osobních údajů odděleny, pokud mají tyto údaje nadále takovou vlastnost (obsah, hodnotu), že jejich pozdějším spojením, byť částečným, jsou subjekty údajů vždy znovu identifikovatelné, a to ani tehdy, pokud se obě společnosti zavázaly postupovat tak, aby k takovému „reverznímu inženýringu“ mezi nimi nedocházelo). I z tohoto vyplývá, že údaje předávané obviněnou společností společností [redacted] byly ve smyslu čl. 4 bodu 1 nařízení (EU) 2016/679 osobními údaji.

Jinými slovy, jakkoliv obviněná mohla předávat společnosti [redacted] osobní údaje bez přímých identifikátorů, sama jimi stále disponovala. Pouhým porovnáním historie prohlížení (případně) neobsahující přímé identifikátory, kterými disponovala společnost [redacted], s totožnou historií, kterou společně s přímými identifikátory disponovala obviněná, bylo lze zpětně identifikovat subjekty údajů, a to bez dalšího (tedy toliko za použití historie prohlížení). Uvedené však nic nemění na závěru, že poskytovaná historie prohlížení internetu subjekty údajů představuje sama o sobě osobní údaj ve smyslu nařízení (EU) 2016/679.

V této souvislosti pak Úřad opakuje a shrnuje, že na základě výše uvedeného má Úřad za prokázané, že obviněná společnost shromažďovala osobní údaje [ve smyslu nařízení (EU) 2016/679] uživatelů antivirového programu [redacted], jmenovitě a předně historii prohlížení internetu subjektů údajů (tedy údaje o jejich chování na internetu), a tyto osobní údaje předávala společnosti [redacted] za účelem statistické analýzy trendů (jak jej definovala obviněná), přičemž z výše uvedeného je zřejmé, že je lhotejné, zdali se tak dělo bez přímých identifikátorů.

Pouze pro úplnost a kontext Úřad doplňuje, že v článkách časopisů [redacted] z téhož dne se uvádí, že společnost [redacted] dále prodávala data předaná obviněnou, konkrétně popsanou historii prohlížení. Jmenovitě byla zmíněna společnost [redacted]. Riziko takového prodeje spočívá mimo jiné v tom, že pokud pak došlo k protnutí databází, které si vedly společnosti, jež data od společnosti

██████████ nakupovaly, s takto nakoupenými daty. V takovém případě by mohly tyto společnosti (jež data nakoupily) též identifikovat subjekt údajů. Typicky by se jednalo o e-shop, jenž by dokázal spárovat svá data o prodeji zboží s nakoupenou historií prohlížení, kterou by takový nákup procházel, čímž by bez dalšího subjekt údajů spolehlivě identifikoval (resp. by se pro tento e-shop stal identifikovatelným). Takový e-shop by pak získal ve vztahu k minimálně identifikovatelné fyzické osobě přehled celé její aktivity na internetu, včetně například nákupů u jiných prodejců.

VII. Závěry k porušení čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679

K výroku I. tohoto rozhodnutí správní orgán uvádí, že jedna ze základních zásad zpracování osobních údajů je vyjádřena v čl. 5 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2016/679, podle kterého osobní údaje musí být ve vztahu k subjektu údajů zpracovávány korektně a zákonným a transparentním způsobem. Na tuto zásadu, konkrétně zásadu zákonnosti, pak navazuje čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, dle kterého je zpracování zákonné, pouze pokud je splněna nejméně jedna z podmínek stanovených v písm. a) až f) tohoto ustanovení a pouze v odpovídajícím rozsahu.

Jak bylo uvedeno výše, obviněná společnost o identifikovatelných subjektech údajů shromažďovala osobní údaje v rozsahu popsaném například v balančních testech přiložených k jejímu vyjádření ze dne 5. srpna 2019, čj. UOOU-01733/19-7, či ve vyjádření obviněné ze dne 1. srpna 2018, čj. UOOU-07166/18-12. Tento rozsah zahrnoval především historii prohlížení internetu subjekty údajů (tj. *"historii URL, které byly ze zařízení vyhledávány"*), Device ID, Installation ID (GUID), údaje o hardwaru či softwaru systému, na kterém byl antivirový program nainstalován, či *"informace o aplikacích, které na zařízení běží, informace týkající se souborů a příloh uložených na zařízení"* (obě citace pocházejí ze zmíněného vyjádření obviněné ze dne 1. srpna 2018). Podmnožiny těchto osobních údajů společnost nadále zpracovávala pro další účely, mj. za účelem jejich předání společnosti ██████████, na základě Smlouvy o poskytnutí licence k údajům („Data Licence Agreement“), uzavřené mezi nimi dne 30. srpna 2014 a později na základě „Objednávky údajů“ („Data Order Form“), a to až do ukončení činnosti společnosti ██████████ v lednu 2020, jakožto novému správci podle čl. 4 bodu 7) nařízení (EU) 2016/679 (tato byla přiložena jako příloha k vyjádření obviněné ze dne 14. dubna 2020, čj. UOOU-01025/20-11).

K tomuto bodu se obviněná vyjádřila, že *„účelem tohoto zpracování bylo vytvořit statistické údaje, které podnikům pomohou řídit jejich strategie a za tímto účelem jim poskytovat spolehlivé údaje. Přední světové značky a digitální odborníci spatřovali v nezávislé statistické analýze trendů jedinečnou hodnotu, protože velké společnosti Amazon a Google neposkytují statistické údaje z jimi ovládaných domén a účinně brání podnikům v přístupu k těmto důležitým informacím pro podnikání. Tento zdroj údajů je klíčový pro zachování konkurenceschopnosti v odvětví elektronického obchodu.“* (citace z vyjádření obviněné ze dne 14. dubna 2020, čj. UOOU-01025/20-11.) Pro statistickou analýzu trendů byla dle obviněné společnosti *„použita pouze nezbytná minimalizovaná podmnožina údajů.“* (Citace z vyjádření obviněné ze dne 14. dubna 2020, čj. UOOU-01025/20-11.)

Obviněná společnost dále uvedla, že u zpracování osobních údajů uživatelů placené verze antivirového programu za účelem statistické analýzy trendů původně spoléhala na právní

základ oprávněného zájmu (přičemž zákonnost zpracování za tímto účelem měla být podle tvrzení obviněné posouzena a kladně vyhodnocena balančním testem). Co se týče uživatelů bezplatné verze antivirového programu, obviněná je přesvědčena, že jejich údaje byly anonymizované a nejsou proto předmětem právní úpravy. Uživatelé placené i bezplatné verze byli navíc, jak uvedla obviněná, o předmětném zpracování pro účely statistické analýzy trendů informováni a měli možnost jej odmítnout, tj. uživatelům bylo poskytnuto obecné a bezpodmínečné právo se neúčastnit (tzv. opt-out). Pokud uživatel vznesl námitku kliknutím na tlačítko (tzv. opt-out), nebyly již žádné údaje pro tyto účely zpracovávány. Tuto možnost volby měli uživatelé placené i bezplatné verze antivirového programu.

Z vyjádření obviněné pak vyplývá, že tato v červenci 2019 zavedla přímý souhlas (opt-in) se zpracováním osobních údajů uživatelů za účelem statistické analýzy trendů, a to v souladu se stanoviskem 06/2014 k pojmu oprávněných zájmů Pracovní skupiny pro ochranu osobních údajů zřízené podle čl. 29 směrnice 95/46/ES, čímž dle svého názoru zajistila vyšší úroveň ochrany osobních údajů, než požaduje platná právní úprava.

Obviněná společnost vyjádřila přesvědčení, že uživatelé byli v rámci aktivačního procesu pro sběr dat k analýze trendů dostatečně informováni o totožnosti správce, účelu operace zpracování, typech zpracovávaných údajů a existenci práva souhlas odvolat. Nadto byli uživatelé informováni i prostřednictvím zásad zpracování osobních údajů ve smyslu čl. 13 nařízení (EU) 2016/679 zveřejněných na webových stránkách obviněné společnosti. Obviněná zároveň přestala zpracovávat údaje pro účely statistické analýzy trendů ještě před zahájením tohoto správního řízení, a to s okamžitou účinností od 30. ledna 2020, což by mělo podle obviněné představovat důvod k zastavení řízení o přestupku nebo k neuložení sankce.

Správní orgán k tomuto pouze opakuje, že pro anonymizaci jakýchkoliv údajů musí být tyto zbaveny dostatečného množství prvků tak, aby subjekt údajů již nemohl být identifikován jak samotným správcem, tak i třetí stranou (a to za využití prostředků, o nichž lze rozumně předpokládat, že je správce či třetí strana mohou použít). Odstranění přímo identifikujících prvků jako takových nestačí k tomu, aby již nebylo možno identifikovat subjekt údajů. Dokud jsou tedy subjekty údajů identifikovatelné, aplikují se předpisy na ochranu osobních údajů, přičemž jak bylo uvedeno výše v části VII., v daném případě subjekty údajů identifikovatelné byly, resp. předávané údaje byly osobními údaji ve smyslu nařízení (EU) 2016/679.

Při posuzování právního základu pro předávání osobních údajů novému správci podle čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679 (společnosti pro statistické analýzy trendů osobních údajů uživatelů antivirového programu a jeho rozšíření internetových prohlížečů, v období od minimálně dubna 2019 do července 2019 (ke stanovení této doby viz níže), se správní orgán nejprve zabýval otázkou, zda by předmětné zpracování bylo možné podřadit pod čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679, tedy že jde o situaci, kdy zpracování osobních údajů je nezbytné pro účely oprávněných zájmů příslušného správce či třetí strany, kromě případů, kdy před těmito zájmy mají přednost zájmy nebo základní práva a svobody subjektu údajů vyžadující ochranu osobních údajů.

Z recitálu 47 nařízení (EU) 2016/679 pak vyplývá, že existenci oprávněného zájmu je v každém případě třeba pečlivě posoudit, a to včetně posouzení toho, zda subjekt údajů může v okamžiku a v kontextu shromažďování osobních údajů důvodně očekávat, že ke zpracování pro tento účel může dojít. Zájmy a základní práva subjektu údajů by mohly

převážit nad zájmy správce údajů zejména tehdy, jestliže ke zpracování osobních údajů dochází za okolností, kdy subjekt údajů jejich další zpracování (pro výše uvedený konkrétní účel) důvodně neočekává. Správce při uplatnění tohoto právního důvodu musí vždy poměřovat své oprávněné zájmy se zájmy nebo základními právy a svobodami subjektu údajů. V daném případě došlo zcela k popření tohoto principu očekávatelnosti.

Obviněná společnost zákonnost předávání osobních údajů uživatelů antivirového programu a jeho rozšíření internetových prohlížečů novému správci osobních údajů podle čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679 (společnosti ██████████ pro statistické analýzy trendů opírá o balanční test pro použití analytických nástrojů třetích stran provedený v dubnu 2019. Dle tohoto testu je účelem předávání dat třetím stranám analýza chování uživatelů a analýza trendů, přičemž tato má zahrnovat pouze anonymní data. Balanční test tak již nebyl na problematiku analýzy trendů detailněji zaměřen, když i v jeho samotném bodu C(10) je řečeno, že tato tematika byla do balančního testu zahrnuta jen pro úplnost. Z bodu C(2) balančního testu pak zároveň vyplývá, že prováděné analýzy mají být nezbytné k zajištění správného fungování produktu a vytvoření intuitivního a uživatelsky přívětivého prostředí antivirového programu. Je zjevné, že takto definovaný účel statistická analýza trendů nesleduje, a uživatelům uvedenou přidanou hodnotu nepřináší. Správní orgán tak neshledal, že by obviněná oprávněný zájem svůj nebo třetích stran na zpracování údajů za účelem statistické analýzy trendů dostatečně posoudila a prokázala jeho existenci a nezbytnost. Zároveň, vzhledem k předmětu činnosti obviněné, kterým je antivirová ochrana uživatelů včetně ochrany jejich soukromí, je pravděpodobnost existence důvodného očekávání subjektů údajů, že bude docházet k dalšímu zpracování jejich osobních údajů za účelem statistické analýzy trendů, naopak snížena. Úřad k tomuto shrnuje, že obviněná nedoložila, že disponuje právním titulem pro předmětné zpracování osobních údajů (tedy předávání osobních údajů společnosti ██████████ za účelem statistické analýzy trendů) ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679.

Obviněná ve svém stanovisku k předmětu řízení dále uvádí, že uživatelé byli o zpracování pro účely statistické analýzy trendů (kdy tato operace zahrnovala předmětné předávání osobních údajů společnosti ██████████ informování během aktivačního procesu analýzy trendů a rovněž v Zásadách ochrany osobních údajů, přičemž v období od dubna 2019 do července 2019 měli možnost jej odmítnout či nepovolit, a to kliknutím na tlačítko opt-out prostřednictvím nastavení soukromí (Privacy settings). Následně v červenci 2019, s cílem rozšířit možnosti uživatelů a jejich kontrolu nad zpracováním údajů, začala obviněná společnost přecházet na systém získávání souhlasu (tzv. opt-in), aniž by se v mezidobí změnila povaha tohoto zpracování. Tento souhlas pak mohli stávající uživatelé placené a bezplatné verze antivirového programu udílet až do konce ledna 2020, tj. do ukončení činnosti společnosti ██████████.

K tomuto správní orgán konstatuje, že možnost tzv. opt-outu (který byl prokazatelně užíván minimálně v období od dubna 2019 do července 2019, k tomuto viz dále) nepředstavuje souhlas uživatelů ve smyslu právního základu zpracování dle čl. 6 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2016/679, neboť takový souhlas musí být dán jednoznačným potvrzením, které je vyjádřením svobodného, konkrétního, informovaného a jednoznačného svolení subjektu údajů. Svolením se přitom rozumí aktivní „kladný“ projev vůle směřující k „udělení souhlasu“, nikoliv pouhé „nevyužití možnosti odmítnout“. Popsaný užitý princip tzv. opt-outu tedy není svobodným souhlasem ve smyslu nařízení (EU) 2016/679, neboť prvek „svobodný“

předpokládá skutečnou aktivní volbu dané varianty (tedy vyjádření svého svolení), v opačném případě na akt vůle uživatele spočívající v tom, že nezvolí variantu „vypnutí funkce“, nelze pohlížet jako na platný souhlas ve smyslu nařízení (EU) 2016/679 (jak vyplývá i z pokynů Evropského sboru pro ochranu osobních údajů 5/2020). Lze doplnit, že jestliže má zpracování několik účelů, souhlas by měl být udělen pro všechny. Subjekty údajů musí mít možnost svobodně si zvolit, který účel přijmou, a neměly by muset souhlasit se souborem účelů zpracování. Pokud správce sloučil několik účelů zpracování a nepokusil se získat samostatný souhlas pro každý zvlášť, není souhlas platný. Souhlas zároveň musí být poskytnut aktivním jednáním nebo prohlášením. Využití předem zaškrtnutých políček, mlčení anebo nečinnost na straně subjektu údajů, ani pouhé pokračování v používání služby nelze považovat za aktivní projev volby. Souhlas rovněž nelze získat v témže kroku jako souhlas se smlouvou nebo přijetí obecných podmínek služby. Tvzení společnosti uvedené výše, tj. že uživatelé (subjekty údajů) byli dostatečně informováni o existenci práva souhlas odvolat, je tedy významně zavádějící, neboť o souhlasu s ohledem na výše uvedené nelze pojmově hovořit. V důsledku faktické nemožnosti volby tak Úřad i v této souvislosti konstatuje, že obviněná neprokázala, že disponuje právním titulem pro předmětné zpracování osobních údajů (tedy předávání osobních údajů společnosti za účelem provádění statistické analýzy trendů) ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2016/679, neboť souhlas se zpracováním osobních údajů užívaný minimálně v období duben 2019 až červenec 2019 nebyl z výše uvedených důvodů svobodný, a tedy platný.

Co se týče vymezení předmětné posuzované doby, vychází Úřad předně z vyjádření obviněné ze dne 14. dubna 2020, jehož přílohou byla mimo jiné „obrazovka aktivačního procesu analýzy trendů a nastavení soukromí z dubna 2019“ (bez bližšího určení co do konkrétního dne), kdy je zřejmé, že souhlas se zpracováním osobních údajů byl v této době založen na principu tzv. opt-outu. Z této „obrazovky“ vyplývá, že v předmětném období byla uživatelům v průběhu instalace antivirového softwaru zobrazena obrazovka aktivačního procesu analýzy trendů a nastavení soukromí ve znění: *„Téměř každý používaný software shromažďuje informace o vaší činnosti. Vyhledávače, hry a mnoho dalších. Děláme to samé. Díky tomu vám můžeme poskytovat lepší produkty a služby. Můžete se však spolehnout, že vaše soukromí budeme respektovat. Dále vám slibujeme, že nikdy nebudeme sdílet ani publikovat žádné vaše osobní údaje mimo . A bez vašeho souhlasu vás samozřejmě nikdo další nebude kontaktovat pro marketingové účely. Shromážděné informace nám pomáhají seznamovat se s novými a zajímavými trendy. Tyto informace můžeme sdílet se třetími stranami mimo . Nicméně předtím, než to uděláme, odstraníme vše, co by vás mohlo jakkoli osobně identifikovat. Více informací se dozvíte v našich zásadách ochrany osobních údajů. Pokud se po instalaci produktu rozhodnete zakázat anonymní sdílení vašich dat se společností a třetími stranami, můžete tak učinit v nastavení programu, odškrtnutím políčka „Podílet se na sdílení dat.““ Uživatel následně mohl pouze kliknout na tlačítko „pokračovat“.*

V rámci vyjádření ze dne 14. dubna 2020 pak obviněná uvedla, že od července 2019 přešla na formu souhlasu se zpracováním osobních údajů formou tzv. opt-in, což doložila „obrazovkou aktivačního procesu analýzy trendů z července 2019“ (bez bližšího určení co do konkrétního dne).

Pro úplnost lze v této souvislosti doplnit, že v Zásadách ochrany osobních údajů obviněné společnosti ve znění platném alespoň od dubna 2019 do července 2019 (jež tvořily přílohu

vyjádření obviněné ze dne 14. dubna 2020), na něž výše uvedená aktivační obrazovka odkazuje, je pak v kapitole „A. Jak používáme osobní údaje“ uvedeno, že společnost osobní údaje svých uživatelů shromažďuje z těchto důvodů: aby mohla zpracovat nákup produktu nebo služby, poskytnout uživatelům produkt nebo službu, či z důvodů oprávněného zájmu. Pokud je použití osobních údajů uživatelů založeno na oprávněných zájmech a je slučitelné s poskytováním služby, uživatelé mají právo vznést námitku. Následující kapitola „B. Volba a portál“ informuje uživatele o možnosti zvolit si způsob, jakým budou jeho údaje používány. Mezi jednotlivé volby je pak zařazena i možnost „analytické údaje třetích stran“, která je rozvedena jako sdílení údajů s třetí stranou pro analytické účely, jako je optimalizace nákupu, zprávy o spadnutí systému a analytické údaje o trendech. V poznámce jsou pak uživatelé informováni, že všichni uživatelé bezplatné verze i platící zákazníci si mohou zvolit vypnutí této funkce.

Úřad tedy na základě výše uvedeného shrnuje, že má za prokázané, že obviněná společnost minimálně v předmětném období duben 2019 až červenec 2019 předávala osobní údaje uživatelů antivirového programu [redacted] a jeho rozšíření internetových prohlížečů společnosti [redacted], jakožto novému správci, za účelem tvorby statistické analýzy trendů, přestože k tomuto zpracování jí nesvědčil žádný právní titul ve smyslu čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, čímž porušila toto ustanovení.

Pro úplnost pak Úřad uvádí, že obviněná v rámci svých podání opakovaně zdůrazňovala, že *„podmnožiny osobních údajů, které byly primárně shromážděny za účelem poskytování služeb, jsou následně zpracovávány pro slučitelné sekundární účely, mezi něž se řadilo také zpracování osobních údajů spočívající v jejich anonymizaci a předávání takto anonymizovaných údajů společnosti [redacted] ke statistické analýze trendů do ukončení její činnosti v lednu 2020.“* K tomuto je třeba toliko konstatovat, že samotné označení analýzy trendů slovem „statistická“ (hojně používaným obviněnou v jejích vyjádřeních), nečiní z této ryze komerční činnosti „statistický účel“ (srovnatelný svou podstatou a režimem s např. vědeckým či historickým výzkumem), který má na mysli nařízení (EU) 2016/679 v čl. 6 odst.4, resp. v rec. 50 a 156.

S ohledem na skutečnost, že obviněná získává a zpracovává osobní údaje primárně za účelem poskytování služeb, tedy jde o zpracování nezbytné pro splnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů, podle č. 6 odst. 1 b) nařízení (EU) 2016/679 [Závěrečné vyjádření, bod 5 (i)], nebyla shledána slučitelnost s dalším využitím těchto údajů (být v omezeném rozsahu) spočívajícím v poskytnutí těchto údajů za úplatu [„Data order Form „Příloha B – Změněná a doplněná smlouva o poskytnutí licence k údajům“] subjektu odlišnému od obviněné společnosti (být jde o součást téhož koncernu) a to pro účely provádění komerční analýzy trendů. Ačkoliv slučitelností účelů zpracování ve smyslu čl. 6 odst. 4 nařízení (EU) 2016/679 není míněna jejich totožnost, je při posuzování této otázky vždy nutno zohlednit samotný smysl nařízení (EU) 2016/679, jímž je ochrana osobních údajů. Zejména je třeba nutno zdůraznit, že připuštění příliš extenzivního výkladu ustanovení čl. 6 odst. 4 by otevřelo možnost účelového obcházení základních zásad zpracování osobních údajů – zejm. zásady účelového omezení a zákonnosti zpracování ve smyslu čl. 5 a čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679. Vzhledem k výše uvedenému je tedy nezbytné posuzovat právní důvod pro zpracování osobních údajů spočívající v jejich předávání společnosti [redacted] ve smyslu čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679.

VIII. Závěry k porušení informační povinnosti

K výroku II. tohoto rozhodnutí správní orgán uvádí, že podle čl. 13 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2016/679 je správce povinen v okamžiku získání osobních údajů subjektu údajů poskytnout informace o účelech zpracování, pro které jsou osobní údaje určeny, a právním základem pro zpracování.

Jak již bylo uvedeno výše, v Zásadách ochrany osobních údajů obviněné společnosti ve znění platném od minimálně dubna 2019 do července 2019 (k určení doby trvání protiprávního stavu níže), je v kapitole „A. Jak používáme osobní údaje“ uvedeno, že společnost osobní údaje svých uživatelů shromažďuje z těchto důvodů: aby mohla zpracovat nákup produktu nebo služby, poskytnout uživatelům produkt nebo službu, či z důvodů oprávněného zájmu. Pokud je použití osobních údajů uživatelů založeno na oprávněných zájmech a je slučitelné s poskytováním služby, uživatelé mají právo vznést námitku.

Výše citovaná „obrazovka aktivačního procesu analýzy trendů a nastavení soukromí z dubna 2019“ (jež byla používána obviněnou do blíže nezjištěného dne v červenci 2019) pak informuje toliko o tom, že „Shromážděné informace nám pomáhají seznamovat se s novými a zajímavými trendy. Tyto informace můžeme sdílet se třetími stranami mimo Nicméně předtím, než to uděláme, odstraníme vše, co by vás mohlo jakkoli osobně identifikovat.“

Sama obviněná v této souvislosti v Doplňujícím vyjádření ze dne 23. února 2022 citovala tyto vybrané části Zásad zpracování osobních údajů, jež byly zveřejněny v dubnu 2019:

„Statistické údaje, které byly anonymizovány, jsou souhrnnými údaji podle geografického hlediska, a nemůžou být tedy použity pro identifikaci osob, také sdílíme se třetími stranami za účelem trendové analýzy.“ viz kapitola Cíle našich zásad.

„Analytické údaje třetích stran – když jsme sdíleli své údaje s třetí stranou pro analytické účely, jako je optimalizace nákupu, zprávy o spadnutí systému a analytické údaje o trendech. Poznámka: všichni uživatelé bezplatné verze i platící zákazníci si mohou zvolit vypnutí této funkce.“ viz kapitola Volba a portál.

„Primárním zpracováním údajů o službách bude splnění smlouvy a poskytnutí daného produktu nebo služby. Sekundární zpracování údajů o službách bude slučitelné s našimi oprávněnými zájmy, abychom vám mohli poskytnout výhody výzkumu, analýz, rozvoje napříč produkty a zasílání zpráv napříč produkty. Pokud budeme potřebovat vaše údaje o službách zpracovat za účelem, který bude vyžadovat souhlas, budeme vás o tom zvlášť informovat. Budou použita obecná pravidla pro poskytování a odvolávání souhlasu.“ viz kapitola Servisní údaje.

„Údaje Clickstream pseudonymizujeme a anonymizujeme a opětovně je používáme pro přímý marketing mezi produkty, vývoj mezi produkty a analytiku trendů třetí strany.“ viz kapitola Produkty a služby a AntiVirus.“

Z uvedených informací nelze nijak dovodit, že obviněná společnost zpracovávala osobní údaje (předně ve formě historie prohlížení internetu subjekty údajů) shromážděné skrze své

produkty i za účelem jejich předání společnosti [REDAKCE] pro „statistickou analýzu trendů“. Tento účel zpracování není obviněnou v relevantních dokumentech zmíněn. Jakkoliv pak v obecné rovině informuje obviněná o tom, že může sdílet shromážděná data se třetími stranami, zásadně prezentuje tato data jako anonymní. Tato „skutečnost“ je vyvrácena a Úřad má za prokázané, že společnost [REDAKCE] předávala obviněná osobní údaje. Úřad tedy konstatuje, že obviněná o účelu zpracování osobních údajů spočívajícího v předávání osobních údajů společnosti [REDAKCE] pro „statistickou analýzu trendů“ a jeho právním základu neinformovala subjekty údajů.

Pouze pro úplnost lze doplnit, že ani obecně neinformovala obviněná o tom, že předává dalším správcům osobní údaje shromážděné svými produkty (včetně kompletní historie prohlížení internetu subjekty údajů) pro statistickou analýzu trendů, přičemž ani informace zmíněné v části „analytické údaje třetích stran“ nijak nenaplnují informační povinnost stanovenou v čl. 13 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2016/679, a to i pro na skutečnost, že z textace této informace není zřejmé, o jaké údaje se má jednat (a zdali se vůbec jedná o osobní údaje), neboť je obviněná toliko označovala jako „své“.

Správní orgán proto považuje za prokázané, že obviněná porušila rovněž svou povinnost vyplývající z čl. 13 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2016/679, když neplnila informační povinnost vůči subjektům údajů (svým uživatelům), když v době získání osobních údajů od subjektů údajů tyto neinformovala v souvislosti s předáváním osobních údajů společnosti [REDAKCE] o účelech tohoto zpracování a právním základu pro toto zpracování, tedy se dopustila přestupku podle § 62 odst. 1 písm. c) zákona č. 110/2019 Sb.

K době trvání protiprávního stavu Úřad uvádí, že je shodně ohraničen jako v případě skutku uvedeného ve výroku I, a to ze stejných důvodů, přičemž souhlasu s užíváním osobních údajů, jež byl užíván obviněnou od měsíce července 2019 obsahoval nový text informace, jež hovořila o předávání údajů o navštívených webových stránkách externím partnerům.

IX. Námitka týkající se nepřiměřené délky řízení a námitka nezpřístupnění podkladů z mezinárodní konzultace

V rámci svého doplňujícího vyjádření ze dne 23. února 2022 obviněná odkazovala na rozhodnutí norského Privacy Boardu (*Personvernemnda*), v rámci něhož se tento úřad „rozhodl uloženou pokutu zcela zrušit z důvodu nepřiměřené délky řízení, které trvalo téměř tři roky. *Personvernemnda* se zároveň vyjádřil v tom smyslu, že jestliže by pokutu zcela nezrušil, doporučil by ji dozorovému úřadu snížit, a to s odvodněním, že posouzení oprávněného zájmu společnosti podle čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679 netrpí takovými nedostatky, aby se jednalo o závažné porušení. Skutečnost, že správce provede jiné posouzení vhodného právního základu než orgány pro ochranu osobních údajů, nemusí nutně představovat závažné porušení.“

K výše uvedené námitce je třeba uvést, že srovnání s obviněnou předestřeným rozhodnutím norského Privacy Boardu je zcela nepřiléhavé významu a rozměru jednání obviněné, jež je předmětem tohoto řízení, a především poukázat na to, že předmětem rozhodnutí norského Privacy Boardu bylo dle veřejně dostupných informací pouze využití kamerového systému v restauraci. Navíc v tomto řízení není řešen „pouhý“ nedostatek posouzení oprávněného

zájmu, ale (předně) nedostatek jakéhokoliv právního titulu ve smyslu čl. 6 nařízení (EU) 2016/679. Popsané srovnání je tedy zcela irelevantní co do věcné podstaty a skutkové složitosti věci, od čehož se délka řízení z povahy věci odvíjí.

Co se týče námitky nezpřístupnění podkladů z komunikace Úřadu s ostatními dozorovými úřady dle čl. 60 nařízení (EU) 2016/679, Úřad v plném rozsahu odkazuje na rozhodnutí o rozkladu čj. UOOU-01025/20-82 ze dne 27. srpna 2021, které se této věci týkalo.

X. Naplnění skutkové podstaty přestupku a stanovení trestu

Podle § 5 zákona č. 250/2016 Sb. je přestupkem škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin. Podle § 62 odst. 1 písm. a) zákona č. 110/2019 Sb. se správce nebo zpracovatel dopustí přestupku tím, že poruší některou ze základních zásad pro zpracování osobních údajů podle čl. 5 až 7 nebo 9 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679. Podle § 62 odst. 1 písm. c) zákona č. 110/2019 Sb. se správce nebo zpracovatel dopustí přestupku tím, že poruší některé z práv subjektu údajů podle čl. 12 až 22 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 nebo hlavy II.

Podle § 41 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější. Správní orgán tak musel v rámci aplikace tzv. absorpční zásady posoudit, který přestupek spáchaný obviněnou je závažnější. Dospěl přitom k závěru, že se jedná o přestupek podle § 62 odst. 1 písm. b) zákona č. 110/2019 Sb., kterého se obviněná dopustila porušením čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, neboť se jedná o porušení základní zásady zpracování osobních údajů, kterou je nutno vnímat jako nejdůležitější princip určující, jak může správce s osobními údaji nakládat. Za porušení základní zásady dle čl. 83 odst. 5 nařízení (EU) 2016/679 lze uložit správní pokutu až do výše 20 000 000 EUR nebo, jedná-li se o podnik, až do výše 4 % z celkového ročního obrátu celosvětově za předchozí finanční rok, podle toho, která hodnota je vyšší.

Podle čl. 83 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 každý dozorový úřad zajistí, aby ukládání správních pokut v souladu s tímto článkem ohledně porušení tohoto nařízení podle odstavců 4, 5 a 6 bylo v každém jednotlivém případě účinné, přiměřené a odrazující.

Podle čl. 83 odst. 2 nařízení (EU) 2016/679 se správní pokuty ukládají podle okolností každého jednotlivého případu kromě či namísto opatření uvedených v čl. 58 odst. 2 písm. a) až h) a j). Při rozhodování o tom, zda uložit správní pokutu, a rozhodování o výši správní pokuty v jednotlivých případech se řádně zohlední tyto okolnosti:

- a) povaha, závažnost a délka trvání porušení s přihlédnutím k povaze, rozsahu či účelu dotčeného zpracování, jakož i k počtu dotčených subjektů údajů a míře škody, jež jim byla způsobena;
- b) zda k porušení došlo úmyslně nebo z nedbalosti;

- c) kroky podniknuté správcem či zpracovatelem ke zmírnění škod způsobených subjektům údajů;
- d) míra odpovědnosti správce či zpracovatele s přihlédnutím k technickým a organizačním opatřením jimi zavedeným podle článků 25 a 32;
- e) veškerá relevantní předchozí porušení správcem či zpracovatelem;
- f) míra spolupráce s dozorovým úřadem za účelem nápravy daného porušení a zmírnění jeho možných nežádoucích účinků;
- g) kategorie osobních údajů dotčené daným porušením;
- h) způsob, jakým se dozorový úřad dozvěděl o porušení, zejména zda správce či zpracovatel porušení oznámil, a pokud ano, v jaké míře;
- i) v případě že vůči danému správci nebo zpracovateli byla v souvislosti s tímž předmětem dříve nařízena opatření uvedená v čl. 58 odst. 2, splnění těchto opatření;
- j) dodržování schválených kodexů chování podle článku 40 nebo schváleného mechanismu pro vydávání osvědčení podle článku 42 a
- k) jakákoli jiná přitěžující nebo polehčující okolnost vztahující se na okolnosti daného případu, jako jsou získaný finanční prospěch či zamezení ztrátám, přímo či nepřímo vyplývajícími z porušení.

Podle čl. 83 odst. 3 nařízení (EU) 2016/679 platí, že pokud správce nebo zpracovatel úmyslně či z nedbalosti u stejných nebo souvisejících operací zpracování poruší více ustanovení tohoto nařízení, nesmí celková výše správní pokuty překročit výši stanovenou pro nejzávažnější porušení. Výklad tohoto ustanovení potvrdilo závazné rozhodnutí Evropského sboru pro ochranu osobních údajů č. 1/2021 ve věci *WhatsApp*, tím, že vyloučilo restriktivní výkladovou alternativu směřující k uložení pokuty pouze za přestupek nejzávažnější bez zohlednění přestupků souvisejících dalších.

Při stanovení druhu a výše správního trestu Úřad zohlednil okolnosti obsažené v čl. 83 odst. 2 nařízení (EU) 2016/679, a to následujícím způsobem.

Nejprve Úřad posoudil povahu, závažnost a délku trvání porušení povinností podle čl. 6 odst. 1 a čl. 13 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2016/679 s přihlédnutím k povaze, rozsahu či účelu dotčeného zpracování, jakož i k počtu dotčených subjektů údajů a míře škody, jež jim byla způsobena [čl. 83 odst. 2 písm. a) nařízení (EU) 2016/679].

K povaze porušení povinnosti podle čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 Úřad konstatuje, že tato spočívá v porušení základní zásady zpracování osobních údajů, tj. zásady zákonnosti vyjádřené v čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, a je ji tak třeba hodnotit jako porušení stanovené povinnosti vykazující velmi vysokou míru typové závažnosti. K povaze porušení povinnosti podle čl. 13 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2016/679 Úřad konstatuje, že i v tomto případě se jedná o takové porušení povinnosti, které vykazuje vyšší míru typové závažnosti, neboť porušení informační povinnosti obviněné významně ovlivňuje obecnou možnost uplatňování práv subjektů údajů stanovených nařízením (EU) 2016/679, neboť pouze řádně informované subjekty údajů mohou uplatnit svá práva v jejich plné šíři. Úřad přitom zvážil, že druhé porušení není ve vztahu speciality k prvnímu.

Co do rozsahu vytýkaného zpracování je nutno zdůraznit jeho mezinárodní, prakticky globální charakter, a dále skutečnost, že se zároveň jednalo o zpracování sofistikované

a technologicky vyspělé; v daných dimenzích je tedy takovéto zpracování spojeno s větší obtížností pro subjekt údajů střežit svou právní sféru.

Zpracování osobních údajů bylo integrální součástí profesionální činnosti obviněné, nikoliv nahodilou činností či interní organizační záležitostí (např. správa společnosti). Úřad v této souvislosti přihlédl též k účelu nezákonného zpracování osobních údajů, jímž obviněná podporovala výkon své podnikatelské činnosti a jednala tak z povahy věci za účelem dosažení zisku.

Protiprávním jednáním byl dotčen vysoký počet subjektů údajů, když z výroční zprávy obviněné za rok 2019 vyplývá, že obviněná poskytuje své služby po celém světě více než 435 milionům uživatelů. Za prokázané lze tedy považovat, že počet dotčených či potenciálně dotčených subjektů osobních údajů je enormní, řádově odpovídající nejvyšším tržním podílům (aktivním uživatelům) v daném segmentu. V tomto případě se jedná o zvláště závažný faktor rozhodný pro hodnocení závažnosti daného jednání.

Obecně je nutno zkoumat a zohlednit intenzitu újmy na subjektivních právech subjektů údajů, ev. výši způsobené škody. Toto kritérium nicméně v dané věci ustupuje kritériu předchozímu (počet dotčených uživatelů), neboť v případě takto masového zpracování dochází k relativizaci individuálního zásahu do práv jednotlivých subjektů, především tyto individuální dopady nelze jednotlivě zkoumat.

Co se týče délky trvání porušení čl. 6 odst. 1 a čl. 13 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2016/679, toto, jak bylo uvedeno výše, trvalo nejméně od nezjištěného dne v dubnu 2019 do nezjištěného dne v červenci 2019, tedy nejméně po dobu celých dvou kalendářních měsíců. Délku tohoto období však není možné hodnotit jako polehčující okolnost v kontextu rozsáhlosti předávaných osobních údajů uživatelů, neboť i jediný den sběru osobních údajů průměrného uživatele počítače, kde byl nainstalován antivirový program či jeho rozšíření internetových prohlížečů, představuje komplexní soubor dat o chování subjektu údajů v prostředí internetu. Dobu trvání se podařilo prokázat toliko v uvedeném rozsahu, ovšem lze zohlednit, že zpracování nezapočalo limitně na počátku doby prokázané, nýbrž do doby prokázané vstoupilo již jako „běžící“. Pro účel stanovení závažnosti skutkového jednání je tak vzat v úvahu toliko charakter časové neohraničenosti (počátku) vytýkaného zpracování, nikoliv však samotná doba předcházející prokázanému (rozhodnému) období.

Úřad se dále zabýval kritériem formy zavinění při porušení povinnosti podle čl. 6 odst. 1 a čl. 13 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2016/679 obviněnou společností [čl. 83 odst. 2 písm. b) nařízení (EU) 2016/679]. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že toto kritérium se uplatňuje toliko právě k posouzení druhu a případné výše správní pokuty. Zavinění tak v případě právnických osob není podmínkou přestupkové odpovědnosti, která je u právnických osob založena na tzv. objektivní odpovědnosti, resp. přičitatelnosti. Z podstaty popsaných nařízení (EU) 2016/679 je dle Úřadu zjevné, že obviněná věděla, co činí, kdy předávání osobních údajů třetím stranám tvořilo součást její podnikatelské činnosti. Nelze tedy než dojít k závěru, že se jednalo v obou případech porušení povinností dle nařízení (EU) 2016/679 o úmyslné jednání, a to minimálně ve formě nepřímého úmyslu, kdy obviněná společnost věděla, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byla srozuměna.

Co se týče míry odpovědnosti správce s přihlédnutím k technickým a organizačním opatřením jím zavedeným podle článků 25 a 32 [čl. 83 odst. 2 písm. d) nařízení (EU) 2016/679], Úřad uvádí, že v daném případě nelze tohoto hlediska užít, neboť předmět řízení nespočívá v okolnostech týkajících se zavedených technicko-organizačních opatření.

Při posuzování veškerých relevantních předchozích porušení správcem [čl. 83 odst. 2 písm. e) nařízení (EU) 2016/679] Úřad dospěl k závěru, že existenci takových relevantních porušení neshledal. Toto konstatování však nelze hodnotit jako polehčující okolnost.

V rámci zohledňování kategorie osobních údajů dotčených daným porušením [čl. 83 odst. 2 písm. g) nařízení (EU) 2016/679] Úřad konstatuje, že nelze mít bez důvodných pochybností za prokázané, že se v daném případě jednalo o zpracování osobních údajů spadajících do zvláštní kategorie osobních údajů ve smyslu čl. 9 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, kteroužto skutečnost by bylo třeba posoudit jako přitěžující (jakkoliv se jednalo o informace citlivé povahy o chování a preferencích uživatelů na internetu). Úřad nicméně pro úplnost dodává, že i v tomto případě toto konstatování není polehčující okolností.

Úřad dále přihlédl ke skutečnosti, že na možné porušení nařízení (EU) 2016/679 obviněnou společností při předmětném zpracovávání osobních údajů byl upozorněn prostřednictvím médií a v této souvislosti nemohla být shledána žádná polehčující okolnost.

Z hlediska posouzení okolnosti dřívějšího nařízení opatření uvedeného v čl. 58 odst. 2 nařízení (EU) 2016/679 a jeho splnění v souvislosti s tímž předmětem [čl. 83 odst. 2 písm. i) nařízení (EU) 2016/679] je třeba uvést, že Úřad nápravné opatření ve smyslu čl. 58 odst. 2 nařízení (EU) 2016/679 nevydal. Jako k polehčující okolnosti ve smyslu kritérií čl. 83 odst. 2 písm. f) nařízení (EU) 2016/679 však Úřad přihlédl ke skutečnosti, že obviněná v červenci 2019 dobrovolně učinila kroky k nápravě protiprávního stavu, když zavedla přímý souhlas (opt-in) se zpracováním osobních údajů uživatelů za účelem statistické analýzy trendů, a přepracovala své zásady ochrany soukromí.

Kritérium uvedené v čl. 83 odst. 2 písm. j) nařízení (EU) 2016/679 nebylo v tomto konkrétním případě relevantní, neboť obviněná společnost se nepřihlásila k dodržování schváleného kodexu podle čl. 40 nebo osvědčení podle čl. 42 nařízení (EU) 2016/679, a proto jej Úřad nehodnotil.

Co se týče zohlednění kritéria podle čl. 83 odst. 2 písm. k) nařízení (EU) 2016/679, tedy zohlednění jakékoli jiné přitěžující nebo polehčující okolnosti vztahující se na daný případ, Úřad uvádí, že předně přihlédl ke skutečnosti, že se obviněná společnost dopustila v souvislosti s tímž předmětem zpracování osobních údajů i porušení dalšího ustanovení nařízení (EU) 2016/679, a to čl. 13 odst. 1 písm. c), což vyhodnotil k její tíži. Jako k zásadní přitěžující okolnosti pak Úřad přihlédl k tomu, že obviněná, jakožto společnost profilující se jako profesionál v oblasti ochrany informací a soukromí, u níž uživatelé jejích produktů předpokládají nadprůměrnou úroveň důvěryhodnosti a vysokou etickou úroveň chování, přičemž důvodně očekávají, že taková společnost bude chránit jejich osobní údaje před útočníky, sama činila předmětem obchodních vztahů osobní údaje uživatelů antivirového programu a jeho rozšíření internetových prohlížečů, tedy svých klientů, kteří se na obviněnou důvodně spoléhali (a za tímto účelem využili jejich produktů) právě ve snaze docílit maximální ochrany svých osobních údajů. Jako přitěžující okolnost je nezbytné

hodnotit taktéž charakter jednání obviněné ve vztahu k soukromí uživatelů, které bylo vysoce invazivní.

K samotnému stanovení konkrétní výše správní pokuty je třeba předeslat, že pro její stanovení je zvažována řada nařízením (EU) 2016/679 předvídaných kritérií (popsaných výše), výsledek hodnocení těchto kritérií však nelze vyjádřit přesným matematickým algoritmem [rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 16. listopadu 2000, ve věci Mo och Domsjö AB proti Komisi Evropských společenství, C-283/98 P]. S přihlédnutím k uvedenému pak Úřad výši správní pokuty stanovil na základě těchto úvah.

Z poslední veřejně dostupné účetní závěrky obviněné za rok 2020, založené ve sbírce listin [redacted] vyplývá, že tato dosáhla v uvedeném roce obrátu [redacted]. Dle čl. 83 odst. 5 a) nařízení (EU) 2016/679, lze za porušení základní zásady pro zpracování podle článku 6 uložit správní pokutu až do výše 20 000 000 EUR, jedná-li se o podnik, až do výše 4 % z celkového ročního obrátu celosvětově za předchozí finanční rok, podle toho, která hodnota je vyšší. Z uvedeného obrátu je pak zjevné, že částka 4 % z celkového obrátu [redacted] je v daném případě vyšší než částka 20 000 000 EUR. Úřad tedy zvažoval uložení správní pokuty až do výše [redacted].

Následně Úřad stanovil výchozí částku pro výpočet správní pokuty, jež by připadala v úvahu jako adekvátní správní pokuta, pokud by neexistovaly žádné přitěžující ani polehčující okolnosti. Za ty považuje Úřad takové okolnosti, které z hlediska nařízení (EU) 2016/679 zvyšují či snižují společenskou škodlivost přestupku. V rámci tohoto stanovení předně Úřad uvážil určitou typovou škodlivost daného skutkového jednání (na pomyslné škále závažnosti), neboť celková závažnost přestupku má vliv na ukotvení úvah Úřadu v určitém pásmu představovaném rozpětím mezi minimální a maximální možnou sazbou pokuty. V daném případě, jak bylo uvedeno výše, bylo jako závažnější vyhodnoceno porušení čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679. Ke stanovení závažnosti tohoto porušení je pak nutné konstatovat, že porušení této základní zásady zákonnosti je řazeno k nejzávažnějším skutkovým jednáním, neboť neexistence právního základu prakticky znemožňuje celkové zpracování osobních údajů. K němu dále přistupuje porušení čl. 13 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2016/679. Závažnost dále zvyšují prvky shora rekapitulované: mezinárodní až globální charakter zpracování, enormní počet dotčených a potenciálně dotčených subjektů, soustavný (podnikatelský) způsob činnosti, a to v rámci hlavního profesionálního zaměření obviněné.

S ohledem na takto určenou velmi vysokou úroveň daného jednání pak Úřad dospěl k závěru, že v případě porušení zákonnosti zpracování s přihlédnutím k dalšímu specifikovanému přestupku se jako adekvátní výchozí částka pro výpočet správní pokuty jeví částka odpovídající 30 % maximální možné výměry (kterou s ohledem na její výši Úřad zaokrouhlil na celé statisíce dolů), což v daném případě činí [redacted].

Následně po zvážení této výchozí částky pro uložení správní pokuty přistoupil Úřad k hodnocení výše uvedených polehčujících a přitěžujících okolností. Na tomto místě Úřad konstatuje, že jako nejzávažnější přitěžující okolnost vyhodnotil výše podrobněji rozvedenou skutečnost, že se společnost profiluje jako profesionál v oblasti ochrany informací a soukromí, přičemž sama činila předmětem obchodních vztahů osobní údaje uživatelů antivirového programu [redacted] a jeho rozšíření internetových prohlížečů. Tato skutečnost (tedy že předmětem obchodních vztahů byly osobní údaje, ačkoliv právě soukromí uživatelů měly produkty obviněné chránit) uvedenou výchozí částku pro výpočet správní pokuty navyšuje o 60 % výše této částky. Nutno zdůraznit, že tato úvaha není v rozporu se zásadou

zákazu dvojího přičítání ve vztahu k již zmíněnému soustavnému, podnikatelskému a profesionálnímu charakteru činnosti. Výše uvedené posouzení okolnosti dle čl. 83 odst. 2 písm. b) nařízení (EU) 2016/679, tj. posouzení, že v daném případě došlo k porušení čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 úmyslně, zvyšuje výchozí částku pro výpočet správní pokuty o 30 % výše této částky. Ve svém souhrnu tak přitěžující okolnosti zvyšují výchozí částku pro výpočet správní pokuty o 90 % výše této částky (tedy že je výchozí částka pro výpočet pokuty navýšena o 90 % této částky). Polehčující okolnost spočívající ve skutečnosti, že obviněná v červenci 2019 dobrovolně učinila kroky k nápravě protiprávního stavu, když zavedla přímý souhlas (opt-in) se zpracováním osobních údajů uživatelů za účelem statistické analýzy trendů, a přepracovala své zásady ochrany soukromí, Úřad vyhodnotil ve prospěch obviněné jako snižující navýšení (- 25 %) výchozí částky pro výpočet správní pokuty. Ve svém souhrnu tak navýšení tvoří 65 % výchozí částky.

Pro doplnění je zapotřebí dále uvést, že vyjádření úvah Úřadu o výši výměry možné správní pokuty v procentech (procentních sazbách) nemá charakter matematického algoritmu, jehož výsledkem je absolutní částka, nýbrž vyjadřuje vzájemný poměr jednotlivých aspektů případu Úřadem vyhodnocovaných a jejich strukturu při stanovení výše pokuty.

Úřad tedy shrnuje, že s ohledem na výše uvedené, tedy stanovení výchozí částky pro výpočet správní pokuty ve výši [REDAKCE] a navýšení výchozí částky pro výpočet správní pokuty ve svém souhrnu na 65 % výše této částky, došel ke stanovení výše správní pokuty za oba přestupky v částce [REDAKCE] tedy v polovině nejvyšší možné správní pokuty připadající v úvahu. K tomuto je zároveň nutné dodat, že takto stanovená výše pokuty bude mít zároveň adekvátně odrazující účinek na obviněnou, aby se do budoucna vyvarovala porušování dalších právních povinností stanovených nařízením (EU) 2016/679. Úřad proto neměl důvod přistoupit k dalšímu zvýšení konkrétní výměry za účelem dosažení uvedených individuálních účinků. Nutno však zdůraznit, že eventuelní nižší výměra by již s kritérii individuální prevence musela být podrobněji poměřována (a v tomto ohledu korigována).

Pro úplnost lze dále doplnit, že Úřad se při stanovení výše pokuty kromě výše uvedeného zabýval rovněž tím, že uložená sankce nemá být z hlediska obviněné společnosti „likvidační“, přitom vycházel z údajů zapsaných v obchodním rejstříku vztahujících se k obviněné společnosti, včetně sbírky listin. Jak bylo uvedeno výše, z poslední veřejně dostupné účetní závěrky obviněné za rok 2020, založené ve sbírce listin dne [REDAKCE] [REDAKCE] vlnívá, že tato dosáhla v uvedeném roce obrátu [REDAKCE] a zisku [REDAKCE] před zdaněním. S ohledem na tuto skutečnost pak Úřad dospěl k závěru, že výše pokuty stanovená tímto rozhodnutím nemá ve vztahu k obviněné likvidační charakter.

S ohledem na výše uvedené bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto rozhodnutí.

XI. Rozhodnutí o nákladech řízení

Při rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení správní orgán vycházel z § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., který správnímu orgánu ukládá uložit obviněnému, který byl uznán vinným, náklady řízení paušální částkou, a z § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám,

a o výši paušální částky nákladů řízení, podle kterého paušální částka nákladů správního řízení, které účastník vyvolal porušením své právní povinnosti, činí 1.000 Kč.

Poučení: V souladu s § 152 odst. 1 správního řádu lze u Úřadu pro ochranu osobních údajů proti tomuto rozhodnutí podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Rozhodnutí je doručeno dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání rozhodnutí do datové schránky.

Praha 14. března 2022

Mgr. Josef Mička
ředitel odboru dozoru
(podepsáno elektronicky)